

PSIHOTERAPIJA – NOVINE

Danilo Pešić

DOI: 10.5937/53_SNM25061P

Depresija je stanje čiji se uzroci još uvek ne razumeju dovoljno. Sve veći fokus se poslednjih decenija stavlja na biološke modele i pristupe i u skladu sa tim na farmakološkim rešenjima. Ipak psihoterapija kao samostalan ili komplementaran model rada sa depresivnim pacijentima ne samo da ne gubi na značaju nego i dobija na prominentnosti. Ali kao i farmakološki pristupi i psihoterapijski evoluiraju, ulazi i izlaze iz trenutne popularnosti. Ovde poseban problem predstavlja istraživanje psihoterapijskih metoda jer zbog nemogućnosti da se ima prava slepa kontrolna grupa, nije moguće ispoštovati sve principe medicine zasnovane na dokazima. U ovom predavanju predstavimo gde je trenutna psihoterapijska praksa u lečenju depresije.

Ključne reči: depresija, afektivni poremećaji, psihoterapija

**RIZICI I OPREZ KOD USVAJANJA
NOVIH TERAPIJSKIH METODA**

Milutin Kostić

DOI: 10.5937/53_SNM25061K

Novine u lečenju često dovode do entuzijazma i ponekad preternog očekivanja od novih terapijskih supstanci ili tehnika. Nažalost istorija nas je naučila da nakon tog naleta sledi skoro pa neumitno razočaranje. Ovo se u psihijatriji već jednom desilo kada je devedesetih nastupio medijski bum i promovisanje novih antidepressiva iz SSRI klase. Tako je npr u Newsweeku izašao preko cele strane veliki naslov "Prozak, inovativni lek u lečenju depresije". Ovakvi i slični naslovi su izlazili u svim medijima i pozitivni aspekti su promovisani, uz jako malo poziva na oprez. Trideset godina nakon ove naslovne strane u istom časopisu izlazi opet preko cele naslovne strane veliki naslov "Navučeni na hajp: Antidepressivi nisu bolji od šećernih pilula za većinu od 43 miliona Amerikanaca koji ih uzimaju". U istom tom časopisu 2021 godine izlazi ponovo naslov preko cele strane "Novi tretman za depresiju: Psilocibin, iliti magične pečurke, bi mogle biti najveći napredak još od Prozaka". Za 35 godina od uvođenja antidepressiva klase SSRI je dramatično porastao broj prepisanih lekova za depresiju, dok su opšte epidemiološke brojke paradoksalno sve gore i broj ljudi koji npr izostaju sa posla zbog depresije kontinuirano raste. Danas se stoga mnogo više priča o štetnim efektima i prekomernom prepisivanju antidepressiva. Ali da bi izbegli da nam opet treba 35 godina pre nego što bi otvorili oči i na štetne efekte novih terapijskih metoda, moramo odmah uočavati istraživačke i kliničke mane novih supstanci i da izbegnemo da upadnemo u "hajp" i time sprečimo potencijalnu štetu. Samo na taj način ćemo ispuniti "primum non nocere" iz naše zakletve.

Ključne reči: depresija, oprezno praćenje, neželjeni efekti, kontraindikacije